

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
 Львів, Ринок 10., II. пов.
 Конт. пошт. шл. 26.726
 Адреса теле. „Діло—Львів“.
 Число телефону 565
 Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
 в Австро-Угорщині:
 місячно 5— К.
 чвертьрічно 15— „
 піврічно 28— „
 річно 50— „
 у Львові (без доставки):
 місячно 4— К.
 чвертьрічно 12— „
 піврічно 22— „
 річно 44— „
 в Німеччині:
 піврічно 28— М.
 річно 50— „
 За зміну адреси платити ся 30 с.

Ціна оголошень:
 Рядок постійної розмірності або довж. стр. 60 с. в місяць 1 1/2, в кварталі 1 5/8, в рік 2 1/2. Напрямки 2 1/2. Склади: Львів, Ринок 10., II. пов. Постійні оголошення на збільшенні
 Один оригінальний коштує у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Видас: Видавничча Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Пачейко.

Занепад Великоросії.

Зневіра у будучність Великоросії. — Під опікою малих народів. — Недостача національної свідомости у Великоросіях. — Великоруський Союз. — Зноєння московської області з Україною.

(К.) Львів, дня 1. лютого 1918.

В нейтральній пресі появилася вістка про те, що в Москві утворився сильний „Великоруський Союз“, що ставить собі за ціль зорганізувати Великоросію на новій національній великоруській програмі. На основі кількох чисел московських газет можемо докладніше освітлити цей інтересний рух.

„Утро Росії“ пише: „Тепер вже не тільки в почуванні тривоги і досади глядять російський народ на Дон і на Україну, але в почуванні подиву і — деякої погорди до самого себе. Великоруський народ, „собратель Рссії“ не може не бачити жахаючої рожниці. У нас безлад, розруха і глибокий моральний занепад; там на Україні, на Дону, — високий підєм, одностайність патріотизму, і що більше — дивне і для нас соромне, — патріотизму не тільки місцезного, але й загально-російського. Україна і Дон стали патріотами за нас! Чи не перейде скоро до них і наше великодержавне значіння?“

„Вечерні Новости“ подають в румунському фронті такий характеристичний факт. Сей фронт з початку признавав владу петербурзьких народних комісарів. Але одного дня несподівано звязався комітет репрезентантів націй: Українців, Донців, Лотишів, Молдаван і т. д. — в їх крім Великоросії. І відразу упав вплив Петербурга. Національність взяла під опіку великоруську, ачера пануючу націю. Горе нам! пише московська газета. „Але ми заслужили на сю опіку, бо навіть Башкіри зорганізували ся, а ми розбиті і дальше шаліємо. Ясна річ, що державний зявля захочав ся ще тільки на берегах Дніпра, на полудневій сході Росії, в Башкірії, в Сибірі, — лише не на півночі. Не зникає надія: Може ще буде з'єдинена Росія, — але вже з полудня“.

Серед таких сучнів і безнадійности у великоруській суспільности розпочинає діяльність „Великоруський Союз“, організації, що має відродити Великоросію і підняти її житєву силу. Але в органі Союзу, „Великоросія“, також панує мінорний тон.

Доля Росії рішаєть ся, і здаєть ся, що держава, збудована великим розумом наших предків, розпадаєть ся. Польщу взяв несприятель. Фінляндія відійшла від нас і стала самостійною. Звизнуєть ся Росія. І рівночасно все, що лишало ся в неї, перетворюєть ся. Наші брати Малоросії, бачучи наш занепад і безпомічність і величезні оборони Росію, кидаючи нас, утворили свою Раду і вивозили своє військо. Всі старієть ся ратувати нещасливу державу. І тільки ми, Великоросії, мовчимо і сивимо. Так немов і у сні не бачимо, що колись ми були

великим народом, що утворив Росію... Наш народ „затратив себе“ в нещасну годину лихоліття...“

Нова великоруська організація шукає до риг, якби вивести упавший народ з великого положення, але по дорозі стрічає тільки самі невідомі прояви. Великоруський народ не має ніякої національної свідомости і тому не може виробити в собі патріотизму.

„Адже до тепер ще маса Росії, мешканців сього центру, не знає, що вони Великоросії. З окрема не знають сього наші селяни, що привикли називати себе або просто „россияни“ або „православними“. В такий довголітній боротьбі за Росію народ віддавав всі сили на службу державі і серед того він підірвав ся і зубожів духом і засобами, затратив правдиве понятє про свою вітчизну, в міру сього, як вона розростала ся. І тепер дійшло до того, що багато російських солдатів на запит, що би боронити свою вітчизну проти Німців відповідало: „Я з Томбова. До моєї землі Німець не дійде!... Вони не в силі обхопити умом не тільки безкозельної Росії, але навіть меншої Великоросії, їх властивої вітчизни, з якої виростає наша велика держава.“

„Великоруський Союз“ стараєть ся протидіати тому занепадові національних почувань, скликає з'їзд Великоросії в Москві (на 3 лютого), ширить освідомлюючу літературу, уладжує відчити і великоруські концерти і т. д. Але з усього видно, що його праць не легко, щоб не сказати — безнадійна.

Із зборів, що відбули ся 30 грудня в московській університеті Союз при виповненні авторії рішив вислати таку телеграму до держав полудня: „Збори постановили заявити У. Ц. Раді і військовому правительству Дону, що великоруський народ ще не зорганізований, не має ще своєї правительства і не висловив своєї думки, наслідком сього не можна твердити, немов Великоросія є у воєнним стані з Україною і Доном. Збори протестують проти братоубійчої горожанської війни“.

Великоруський Союз вийшов у переговори з Укр. Генеральним Секретаріатом в справі отворення границі для довозу українського збіжжя до Москви; Україна згодилася вислати збіжжя, але під двома умовами: що за збіжжя московська область буде платити готівкою і що вишле на Україну свої промислові вироби. Московський харчовий комітет зараз вислав до Києва кілька мільонів рублів. В розмові з предстваником Союзу А. П. Топольським президент Секретаріату Винниченко висловив здивованє, що Великоросія до сього часу ще не з'єдинена на національній основі і не зорганізована.

кім розумію того слова. (Довгі, шумні оплетки заглушують послідні слова). Може вам також заявити, що мир після всяких данних у нас, буде не тільки сепаратний, але й загальний. (Довгі оплески, оклики: Слава). Дальше Шульгин доносить, що українська мирова делегація, не маючи ніяких агресивних намірів, дуже енергично піднімає питання Галичини; завдяки зиходам делегації центральні держави йдуть на значні уступки, дорогою яких—може бути—прійде до самоозначення Галичини. Наконєнь Генеральний Секретар, повторюючи знова, що війна вже скінчила ся і прийшов вже мир, висказує свій глибокий жає з приводу того, що нема мира і годі його діждати ся на внутрішній російсько-українським фронті, та закликає українські війська, щоб вони всіми силами обороняли Україну перед чужинцями, які наступають з півночі.

Виданий правительством Укр. інської Народної Республіки четвертий універсал проголошує повну самостійність української держави.

„Центральну Раду повалено“.

Зовсім неімовірно довисенє.

Львів, 1. лютого 1918.

„Pester Lloyd“ доносить в Гаги таке: „Агенція Навз-а доносить з Києва, що київська Центральну Раду повалено і заступлено українсько-більшевницькою радою. Уладок Центральної Ради означає велику зміну в мирових переговорах. Незалежна українська делегація, яка задумувала заключити окремі мир, буде заступлена трома більшевницькими делегатами, які підуть за російськими більшевниками.“

Довисенє се треб вважати зовсім неімовірним. Щоб Центральну Раду „повалити“, до сього треба би більшевникам опанувати Київ. А до сього — в найгіршім разі — ще досить далеко. Далеко — між ин. головнотому, що Київ — в протистівстві до інших українських міст, у котрих стоять місцеві українські гарнізони, які в більшій або меншій мірі схильні піддати ся пропаганді українського більшевизму, — має сильний гарнізон зовсім відворнені супроти такої пропаганди. Останнє передовсім тому, що ядро київського гарнізону становить кільканайцять тисяч розділених на полки галицьких Українців (січових стрільців і інших полонених), з котрих більшевницьким озброєним ватагам не віде так легко, як розмірно легко пішло ім із Харковом, Катеринославом і т. в., в „заобуттю“ котрих рішачою ролю відіграла не зброя, а словесна пропаганда, основана на переліцтованню в соціальнім радикалізмі.

Українці і правительство д-ра Зайдлера.

Львів, 1. лютого 1918.

Вчершній „N Fr. Presse“ доносить: „Президент міністрів д-р Зайдлер відбув нині кілька конференцій з представниками української парламентарної Репрезентації. Розпочали ся переговори, котрі мають на меті перевести Українців, котрі при вчорашнім політичним голосованню (над внесенєм Чехів) усунули ся з салі, на будуче на сторону партій більшости, особливо ж при голосованню над бюджетом. Кажуть, що переговори відбувають ся успішно“.

Про абсенцію У. П. Р. при голосованню над внесенєм недавних союзників українського каюбу, Чехів, пишуть нам з Відня: Рішенє, щоб

Ген. секр. Шульгин про мир.

Проголошенє самостійности України.

(Ю.) Над кордоном 27. січня.

З Києва доносять: Дня 28. січня вечером, на сойдних зборах совіта жовнірських депутатів Києва і відповідників окружного совіта, генеральний секретар для міжнаціональних справ А. Я. Шульгин повідомив присутних про хід мирових переговорів та про вигляді на мир, вказавши на те, що в Берестю беруть участь в нарадах і представники України. Шульгин відвертє твердженє народних комісарів, немов-то українське правительство перебиває або зриває мирові переговори; навпаки Генеральний Секретаріат

робить все для заключення мира і на всякий-случай більше, як більшевники. Ви хочете знати — говорив бесідник—чи буде війни мир, а я вам як той що стоїть близько до сеї справи, кажу: мир безусловно буде; рішучо заявляю, що на сїм фронті війни більше не буде. Ви питаєте, чи скоро буде мир, а я відповідаю: вже в недалекий часі буде заключений мир з видною і безсумнівною користю для нашого краю. Питаєте, чи той мир буде справді демократичний, вікажу вам з усею рішучостю: мир, який ми заключаємо, буде строго демократичний в широ-

